

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

23.08.2026

Elâzığ'da cami temeli atıldı

Elâzığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi yerleşkesinde Dumandağ Vakfı tarafından inşa edilecek Hacı Nusret Dumandağ Camii ve 4-6 Yaş Kur'an Kursu'nun temeli dualarla atıldı.

Törene Elâzığ Valisi Numan Hatipoğlu, Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları, milletvekilleri ve il protokolü katıldı. Vali Hatipoğlu, şehir

hastanelerinin büyük kampüsler olduğunu ve caminin önemli bir ihtiyacı karşılayacağını belirterek "Bu yapı, bütçesinde cami finansmanı bulunmayan mevcut şehir hastaneleri içerisinde temeli atılan ilk cami olma özelliği taşıyor" dedi.

Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları ise camilerin medeniyetin

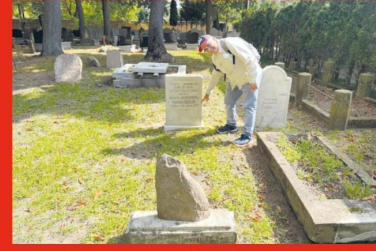
ve irfanın kalbi olduğunu vurgulayarak eserin kente hayırlı olmasını diledi. Elâzığ Ticaret Borsası ve Dumandağ Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Dumandağ da bölgedeki ihtiyaca dikkat çekerek benzer hizmetleri sürdüreceklerini ifade etti. **Ahmet Mücahid Kantarcıoğlu** İHA

KAFKAS MÜSLÜMAN MEZARLIĞI: VARŞOVA'NIN İLK MÜSLÜMAN MEZARLIĞI

Varşova'daki daha eski Müslüman mezarlığı ise Mlynarska Caddesi üzerindeki Kafkas Müslüman Mezarlığı'dır (Muzulmański Cmentarz Kaukaski). 19. yüzyılda oluşturulan bu mezarlığa Rus Çarlık Ordusu'nda görev yapan Müslüman askerler, Varşova'da yaşayan Müslümanlar ve şehre ticaret amacıyla gelen tüccarlar defnedilmiştir. Mezarlık, 1867 yılında doluluk oranına ulaştığı için kapatıldı ve ardından Tatar Mezarlığı kullanılmaya başlandı.

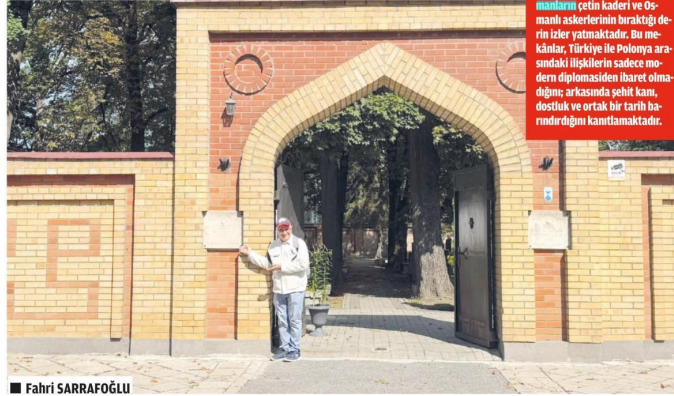
TÜRKİYE'DEN TARİHİ MİRASA DESTEK

MEZARLIKTA Türkiye açısından gurur verici bir detay daha bulunuyor. Türk İhtilafı ve Koordinasyon Alması Başkanlığı'nın (TİKA) desteğiyle gerçekleştirilen çevre düzenlemesi ve bilgilendirme çalışmaları,

Türkiye ile Polonya arasındaki kültürel miras iş birliğinin en güzel örneklerinden birini sunuyor. Bu destek, yalnızca fiziki bir koruma değil, iki ülke arasındaki tarihi bağların canlı tutulmasına da hizmet ediyor.

POLONYA'DAKİ MÜSLÜMAN MİRASIN İZİNDE

Avrupa'da bulunan Müslüman mezarlıklarına ve özellikle ecdadımızın yattığı kabirlere vefa ziyaretleri yapmaya devam ediyoruz. Osmanlı askerlerinin, devlet adamlarının ve tüccarlarımızın vefatları sonrası defnedildiği alanlar uzun yıllar titizlikle korunmuş. Ancak ne yazık ki yüzyıllardır varlığını sürdüren bu mezarlıkların bir kısmı, II. Dünya Savaşı sırasında Wola Muharebesi esnasında bölgeye giren tanklar ve çatışmalar nedeniyle ağır tahribata uğramış. İşte Avrupa'nın kalbindeki o tarihi mirasın detayları:

■ Fahri SARRAFOĞLU

Polonya'nın başkenti Varşova'da bulunan iki tarihi Müslüman mezarlığı, Avrupa'nın ortasındaki İslam varlığının yüzyıllara uzanan izlerini taşıyor. Biri bugün de kullanılan Tatar Mezarlığı, diğeri ise tarihi alan olarak koruma altında tutulan Kafkas Müslüman Mezarlığı... Mezar taşları arasında Polonyalı Tatarların, askerlerin, bilim insanlarının ve devlet adamlarının hikâyeleri okunurken; I. Dünya Savaşı döneminde Türk askerî personelinin de bu bölgedeki mezarlıklara defnedilmiş olabileceğine ilişkin tarihi kayıtlar dikkat çekiyor.

VARŞOVA'DA İKİ TARİHİ MÜSLÜMAN MEZARLIĞI

Polonya'nın başkenti Varşova, yalnızca sarayları, meydanları ve tarihi yapılarıyla değil, farklı toplumların bıraktığı derin izlerle de öne çıkıyor. Kentin Wola semtinde bulunan iki Müslüman mezarlığı, bu çok kültürlü geçmişin en sessiz tanıkları arasında yer alıyor. Bunlardan Müslüman Tatar Mezarlığı, Tatarska Caddesi üzerinde bugün de varlığını sürdürüyor.

Daha eski tarihli Kafkas Müslüman Mezarlığı ise Mlynarska Caddesi üzerinde bulunuyor ve artık defin yapılmayan tarihi bir sit alanı olarak korunuyor. Her iki mezarlığın geçmiş, Polonya'daki Müslüman varlığının yalnızca bugünün değil, yüzyıllara dayanan köklü bir tarihin konusunu olduğunu gösteriyor.

TATAR MEZARLIĞI: 1867'DEN BUGÜNE

Lehçe Muzulmański Cmentarz Tatarski olarak adlandırılan Müslüman Tatar Mezarlığı, Varşova'nın Wola semtinde (Tatarska 8) yer alıyor. Mezarlık, 1867 yılında dönemin Varşova İmamı Seyfettin Chosianov Sunayev'in girişimiyle kuruldu. Bunun temel nedeni, kentteki eski Müslüman mezarlığının dolmuş olmasıydı. Yaklaşık bir hektarlık alanı kaplayan mezarlık, zaman içinde Polonya'daki Müslüman Tatar topluluğunun en önemli tarihi mekânlarından biri haline geldi. 1984 yılında tarihi eser olarak tescil edilen alan, 2014 yılında ise çevresindeki tarihi mezarlıklarla birlikte Polonya'nın "Tarihî Anıtı" (Pomnik Historii) statüsüne ulaştı.

TATARLARIN POLONYA TARİHİNDEKİ YERİ

Mezarlıkta özellikle Polonyalı Tatarların önemli isimleri yatıyor. Yüzyıllar boyunca Polonya-Litvanya coğrafyasının ayrılmaz bir parçası olan Tatarlar; askerlik, devlet hizmeti, bilim ve hukuk alanında sayısız önemli şahsiyet yetiştirdi. Mezarlıktaki kabirler, Tatarların Polonya askerî tarihindeki kritik rolünü de gözler önüne seriyor. Bu isimlerden

MEZAR TAŞLARININ ARDINDAKİ TARİH

VARŞOVA'daki Müslüman mezarlıkları ilk bakışta sessiz birer diyalogue yeri gibi görünse de bu sessizliğin ardında Polonya Tatarlarının asrılık sadakati, Çarlık ordusundaki Müslümanların çetin kaderi ve Osmanlı askerlerinin bıraktığı derin izler yatmaktadır. Bu mekânlar, Türkiye ile Polonya arasındaki ilişkilerin sadece modern diplomasi üzerinden ibaret olmadığını; arkasında şehit kanı, dostluk ve ortak bir tarih harmanladığını kanıtlamaktadır.

bazıları şunlardır:

Binbaşı Aleksander Jelaszewicz: 13. Vilnius Mızraklı Süvari Alayı'nın son Tatar filo komutanı ve Virtuti Militari nişanı sahibi.

Albay Veli Bek Jedigar: Azerbaycan kökenli, Polonya Ordusu'nda görev yapmış önemli bir komutan. Albay İbrahim Joachim Bajarszewski: II. Dünya Savaşı sırasında Narvik Muharebesi'nde görev almış tarihi bir şahsiyet.

BİLİM VE SİYASET DÜNYASINDAN İSİMLER

Tatar Mezarlığı'nın hikâyesi yalnızca savaş meydanlarıyla sınırlı değil. Varşova Üniversitesi'nde profesörlük yapan kimyager Osman Achmatowicz, Polonya'daki Müslüman toplumun bilim dünyasındaki en önemli temsilcilerinden biri olarak öne çıkıyor. Achmatowicz aynı zamanda Varşova Camii Yapın Komitesi'nin başkanlığını yürütmüştü. Polonya Senatosu'nda görev yapan hukukçu Aleksander Achmatowicz de mezarlıkta yatan değerli isimler arasında. Bu mezarlar, Müslüman topluluğun ülkenin sosyal, akademik ve siyasi hayatına sunduğu katkılarının somut birer göstergesi.

ALİ OSMAN'IN HİKÂYESİ

Argı aradığımızda adı ve adını ünlü bir mezar taşının üzerinde buluyoruz. Ali Osman, 21 Mayıs 1919'da Krakow'da vefat etmiş ve Rakowicki Mezarlığı'na defnedilmiştir. Mezarı günümüzde kadar ulaşan Ali Osman, Polonya topraklarında kimliğiyle birleşen nadir Osmanlı yetimlerinden biridir.

OSMANLI ASKERLERİNİN POLONYA'DAKİ İZİ

OSMANLI askerlerinin Polonya'daki hikâyesi sadece Varşova ile sınırlı değil. Türk Tarih Kurumu'nun Belleten dergisinde yayımlanan akademik bir araştırma, 1916-1919 yılları arasında Krakow'daki hastanelerde tedavi gören Osmanlı askerlerini arşiv belgeleri üzerinden belgeliyor. Araştırmaya göre Krakow'daki hastanelerde en az 50 Osmanlı askerinin tedavi gördüğü ve bunların büyük bir kısmının Galicya Cephesi'nde savaşan Osmanlı 15. Kolordusu'na mensup olduğu tespit edilmiştir.

TÜRK ASKERLERİNE DAİR KAYITLAR VE TANK TAHRİBATI

KAFKAS Müslüman Mezarlığı'nı Türk tarihi açısından önemli kılan konu ise I. Dünya Savaşı döneminde ilişkin kayıtlardır. Bazı Polonya kaynaklarında, savaş yıllarında mezarlık içerisinde Rus Müslüman savaş esirleri ile Türk askerî personeline ait mezarların bulunduğu özel bir bölümden söz edilir.

Ancak burada tarihi bir gerçeğin altını çizmek gerekir: Mezarlık, II. Dünya Savaşı sırasında (1942 ve sonrasında) Varşova katliamı sırasında bölgeye giren tanklar ve bombardımanlar nedeniyle ağır şekilde tahrip olmuş, arşiv belgelerinin bir kısmı da yok olmuştur. Bu nedenle bugün söz konusu Türk askerlerinin tam anlamıyla kimliklerini ve tam mezar yerlerini tespit etmek ne yazık ki mümkün değildir. Eldeki veriler önemli bir izdir ki sunsa da mezarların kimliği belirsizliğini korumaktadır.

